

PAPER DETAILS

TITLE: MÜSTEREK AVARYA HUKUKUNUN KISA BİR TARİHÇESİ

AUTHORS: Sami OKAY

PAGES: 289-308

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96221>

MÜŞTEREK AVAR

Müşterek Avaryaya
nal ve tarih boyunca e
dos hukukundan beri t
ce gittikçe daha mütek

kinda herhangi bir zararın müşterek avarya ile intikal etmiştir. Justinian hukukun banis konusu etmektedir. Digeste'in ilk kitabının, bir gemiyi hafifletmesi için feda edilmiş olanları tasrih etmiştir³.

İşte "Lex Rhodia" diye asırlardanberi bütün dünyada hukukunun ilk defa

MÜŞTEREK AVA

Gerçekten adet d
cümle “Consolado del
mında) müşterek avary
raki tarihli Deniz adet
muktebes, hükümlere r

Oleron kararları
ediyordu⁴: “Bir gemi
denize açıldığı, denizd
içindeki yükleri atmak
(efendiler, şarap ve yi
demekle mükelleftir 7

ve tüccarlar gecikmede hüküm budur.” (m

Diğer bir hüküm edildiği gibi, deniz âdemi gemideki bütün mal ve şeni ödeyeceklerini âdemi gümüş kaplar varsa a kaplar, - gemicilerin s - henüz biçilmemişlers hüküm budur.” (madde

“Consolado del

MÜŞTEREK AVA

meselâ müşterek selâm
raya oturan bir gemin
ve masraflar da müster

Gerek Oleron ka
rekse diğer eski hukuk
da taraflar arasında ya
Böyle bir anlaşma ile,
zarar ikaina, bundan fa
larında paylaşılmasına
Müşterek Avaryayı her
nan, riayeti mecburî b

de böyle bir mecburiyet
rak Müşterek Avaryayı

“Sigortacı. yüklem
yıp, avarya, zarar ve n
mündemiştir - tazminle
Birincisine Müşterek ve
mak için mal atma, fi
direğin kesilmesi sebebi
iâfisi gemi ve mala düş

5 — *Ordonnance*
ce de la marine” i avar
örnek almış olmakla be

MÜŞTEREK AV

II — Müşterek A

1 — Vadet lüz

bütün kanunlara ge
rında aynı olmakla b
masiyle ilgili kaidele
lar bulunmaktadır.
kuk dahasında, bilha
yük sahipleri; sigorta
bahis olacağı, müşte
farkların bazan halli
zı suiistimallere de y
görecekləri süphesiz

kadaki muhteîif memleket
 24 Eylül 1860 ta Glaskov
 melerini istedi. Bu sirkül
 gemi sahipleri genel cem
 yeti vesair teşekküllerin
 ranstan birkaç gün önce
 mühim noktalar tesbit ed
 lere bildirilmişti¹. Bu muh
 rinden farklı hükümlere b

1⁰ İradi olarak ka
 zararlar,

MÜŞTEREK AV

ka mezkûr cemiyet k
hısların da yardımıyla
zararların Müşterek a
siplerini ve paylaşma
tiva eden etraflı bir k
larına, Sigortacı ve g
teşekküllere gönderm
de bildirilmesinin iste
altında yeni bir kan
riî organlarına tavsiy
edilmiş olan kaideler
ni eklenmiştir.

lerini bildirmek üzere dele
birlikte neşretti¹.

3 — 1864 kaideleri.

etmek üzere 26 Eylül 18
Avarya Kongresinin topla
mak üzere 10 maddelik b
rin riyaseti altında toplan
ve sigortacı cemiyetleri ve
li teşekküllerinin temsilcil
messilleri iştirak ettiler. B
Puna rağmen ve birçok
neticelere vardı ve York k
kısmen tadili ile vücade g

MÜŞTEREK A

terek Avarya mevzu
vers *Twiss*'in başka
giliz delegelerinin iş
Anverste "vahdeti t
zuda milletlerarası b
ması gayesiyle hare
li dahil olduğu halde
relerin York kaidele
kaidelerin İngiliz H
genişletmekten başk
genişletilmesi değil,
Avarya müessesesinin

York kaidelerine ilâv

“Feda edilen yüklere
likin elde edeceği değerd
Anvers” kaideleri adı ver
Müşterek Avaryanın bir t
teklif pek taraftar bulama

Anvers içtimainın son
ni ve hükûmetlerinin naza
nulmak üzere mahallî kon
la İngilterede mühim adım
miyeti 1878 de donatan, s

MÜŞTEREK AVA

5 — 1890 York-A

den sonra edinilen tecrü
bazı hükümlerinin tadil
üzerine Avarya Dispeç
vers kaidelerinin tadili
proje hazırlayarak bun
of the law of nations''
ransına sundu. Hambu
seti altında toplanan bu
ka ve Danimarkalı mi
(ezcümle Lloyd's'un te
etmişlerdi. 4 gün süren

çekleştirememişti. Kabul
 mahdut sayıda hükümlere
 uzak oldukları gibi muayy
 sebeple mevcut kaidelerde
 aleyhinde delil çıkarma
 ihtiyaçlarına bir dereceye ka
 -nomik tahavvüllerin ortaya
 âciz bulunacağı şüphesizdir
 lerinin devam etmiş olma
 1900 yılından itibaren İn
 rında tadil işi ortaya atılm
 cemiyetn 1906 tarihli kor

MÜŞTEREK AVARYA

gortacı cemiyetleri bunun
ber diğer ticarî muhitler
cek mahiyette olmadığı b
edilerek muhafazasının d
lâ Newcastle Ticaret Oda
sini ve onlara umumî p
suretiyle kabulünü teklif

Birinci Cihan Harbi

7 — 1924 York-A

tional Law Association'ni

min, bu gibi prensipler
nuyordu. Nitekim gerek
kongreden 1 ay sonra
da “pratık kaîdelerde
verilmiştir.

Bu durumu gözönü
terek Avarya Komitesi’
aynı yıl (1924) Stokho
re bir projenin hazırlan

1° York Anvers

2° Müşterek Av

MÜŞTEREK AVAR

tında ifade edilen umumî
tında sıralanmakta olan
li kaidelerle de mevcut hü
tin kendi kendine yetece

8 — 1950 York-A

birkaç sene geçer geçmez
insunance Co. Lt. Ş. al
mühim bir problem ortaya
rılmış olan kaidelerin, A
mi ibaret olduğu yoksa l

national'in 1947 Eylülünün tadili teklifi münasef *sociation*'nın bu kaidenin si ve bu maddedeki "sor sabit bir faiz haddinin k nu tetkik etmesi istendi.

İnternational Law A
sında inceledi, ve neticed

- 1) Senevî yüzde
 - 2) York-Anvers k
- en iyi tahakkuk metodur

MÜŞTEREK AVARYA

ku Cemiyeti ile İngiliz Denizcilik ve Ticaret Cemiyeti arasında 1890 yılında imzalanan "London and Overseas Marine International" in iki kolu ile vazifelendirdi. Vücuda girmektedir. Fakat navlun mukavelesinde tatbik edilecek olan metin

Bu kaidelere umumî başına "tefsir kaidesi" denir. "Makis Anlaşması" ile kabul edilmiş olduğunu görüyoruz. Harflerle ifade edilen kaide lerinde yapılan cüz'î de ğişi

doğrudan doğruya kan
 yaptığı gibi müşterek a
 ceğinin ve bunların de
 metni meriyet mevkiin
 isabetli olurdu.

B

Boizard (Raymond) ve M
 1950 Paris 1951
 de Courcy (Alfred): Que
 Cosack: (Traduc, Léon M